

Pārbaudes darbs 5.klasei "Lesikoloģija - vārda nozīme un valodas funkcionālie stili"

Vārds, uzvārds _____ Datums _____

1. uzdevums. Atzīmē pareizo atbildi. (6p.)

1. Leksika –

- ☐ ... – valodas vārdu krājums; arī vārdu krājums, kas raksturīgs kādai sociālai grupai, indivīdam, literāram darbam
- ☐ ... – skaidrotais vārds kopā ar gramatiskajām formām, norādēm, skaidrojumu, piemēriem
- ☐ ... – vārdu sakopojums alfabēta secībā ar informāciju par vārdu (piem., nozīmi, tulkojumu citās valodās u. tml.)

2. Viennozīmīgam vārdam ir

- ☐ tikai viena nozīme, ko viegli uztvert, vārdu pat nesaistot teikumā
- ☐ tikai divas nozīmes
- ☐ divas vai vairākas nozīmes, kas atklājas teikumā

3. Daudznozīmīgam vārdam ir

- ☐ tikai viena nozīme, ko viegli uztvert, vārdu pat nesaistot to teikumā
- ☐ tikai divas nozīmes
- ☐ divas vai vairākas nozīmes, kas atklājas teikumā

4. Pamatnozīme –

- ☐ pirmā vai vienīgā nozīme, kas skaidrota vārdnīcā
- ☐ lietvārds nominatīvā vai darbības vārds nenoteiksmē

5. Pārskati vārda šķirkli! Nosaki, vai vārds ir viennozīmīgs vai daudznozīmīgs!

VEIKSMINIEKS

- ☐ viennozīmīgs vārds
- ☐ daudznozīmīgs vārds

6. Pārskati vārda šķirkli! Nosaki, vai vārds ir viennozīmīgs vai daudznozīmīgs! BEIGT

- ☐ viennozīmīgs vārds
- ☐ daudznozīmīgs vārds

VEIKSMINIEKS

Cilvēks, kam veicas, laimējas.
Māris ir veiksminieks.

BEIGT

1. *Izdarīt, izpildīt, realizēt (visu, pilnīgi).* Beigt darbu. Beigt izrādi.
2. *Pārtraukt, neturpināt.* Beigt runāt. Beidziet strīdēties!
3. *Iegūt izglītību; absolvēt.* Beigt vidusskolu.

2. uzdevums. Pasvītro viennozīmīgus vārdus no dotajiem vārdiem. (6p.)

egle, galva, sakne, bērniība, balts, kols, padzerties

3. uzdevums. Iesaisti 2 daudznazīmīgos vārdus (no 2.uzd.) teikumos, lai atklājas dažādās nozīmes. (4p.)

Pirmais daudznazīmīgais vārds

1.nozīme _____

2.nozīme _____

Otrs daudznazīmīgais vārds

1.nozīme _____

2.nozīme _____

4. uzdevums.Savieno frazeoģismu ar skaidrojumu (6p.)

• zili brīnumi	sapņot par to, kas nav iespējams
• kā naglai uz galvas	neparasti, neticami notikumi
• nokrist kā no mākoņa	pēkšņi ierasties, nespēt saprast, kas un kur notiek
• mēms kā zivs	kaut ko būtisku pateikt vai izdarīt
• ciets rieksts	tas, ko ir grūti paveikt, tas, kas sagādā grūtības
• celt gaisa pilis	mazrunīgs; tāds, kas neizpauž noslēpumu

5. uzdevums. Pārveido dotos vārdus deminutīvos (10p.)

Saule-

Nags-

Lauma-

Māja-

Acs-

Uzraksti vārdu pamatnozīmi, skaidrojumu, centies izmantot zinātnisku valodu. Piemēram, Flauta- koka pūšamais mūzikas instruments.

6.uzdevums. Uzraksti pret tekstu, kādam valodas stilam pieder dotais teksts. (10 p.)

Teksta paraugs	Funkcionālais valodas stils
Sālsskābes iegūšana no Cl₂ un H₂. Izejvielas: Cl₂ un H₂. Tās var iegūt, elektrolizējot sārmu metālu vai sārmzemju metālu hlorīdus. Process: Ūdeņradi ņem 2% pārākumā. Reakcija $H_2 + Cl_2 \rightarrow 2HCl$ noris pēc radikāļu mehānisma, un, lai izvairītos no eksplozijas, abas gāzes sajauc tikai deglī. Reakcija noris 600...800 °C temperatūrā. Sadedzināšanas krāšņu jauda ir ap 30 t hlora diennaktī. Iegūto hlorūdeņradi pēc tam absorbē ūdenī. Šādā veidā var iegūt koncentrētu sālsskābi.	
Intervija ar Renāru Kauperu (fragments). Kas tev dod pārliecību, ka ceļš ir pareizs? Iekšējā sajūta? Juris Rubenis kādā saruna atzina, ka reizēm domājot, vai tas, ko viņš dara, ir īstais. Un ik pa laikam saņemot nepārprotamas zīmes, ka tas ir viņa ceļš. Man ir līdzīgi. Pirmkārt jau svarīgi, ka ikdienā gūstu prieku no tā, ko daru: no Vētras, no mazajiem projektiem, no bērniem.	
Kad Valdiņa roka ar marinētajām sēnēm jau atradās pavisam netālu no atvērtā lodziņa, pēkšņi Andrejam blakus atkal parādījās tas pats baltais uzsvārcis. - Jūs vēl te? - Tas bija domāts viņiem aiz loga. - Bet tu fiksi gultā! - Tas savukārt Andrejam. - Ātri ciet! - Tas mazajam vēdlodziņam. - Žēl, nepaguvām! - Tikai čuķ, čuķ pietrūka! - žēlojās Valdiņš. /Māris Rungulis "Kaķu ģenerālis"/	
Tu mīlā, mīlā māmiņa, Es mīlu tevi kā nevienu, Tu esi manim dārgāka Par saulīti un baltu dienu. /Rainis/	

Juridiskās firmas
"Konsultants"
vadītājam

Andreja Kalna,
pers. kods 120361-15829,
dzīv. Juglas ielā 15-35,
Rīgā, LV-1064,

IESNIEGUMS

Lūdzu pieņemt mani darbā par juristu
konsultantu ar š. g. 4. aprīli. 2004. gadā esmu beidzis
LU Juridisko fakultāti.

Pielikumā:

- 1) dokumenti par augstāko izglītību,
- 2) CV.

Rīgā
10. 03. 2012.

